

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.I.910/2020/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Székely Ákos, a tanács elnöke
Dr. Sebe Mária, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. január 12.

Az ügy tárgya: lőfegyverrel visszaélés büntette és más bűncselekmény

Terhelt: vádlott neve

Első fok: Budai Központi Kerületi Bíróság, 8.B.XI.493/2014/64., ítélet, tárgyalás, 2015. április 29.

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 28.Bf.XI.10.982/2015/198., ítélet, tárgyalás, 2017. március 10.

Az indítvány előterjesztője: terhelt és védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A lőfegyverrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a Kúria a terhelt és védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.XI.493/2014/64. számú, illetve a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 28.Bf.XI.10.982/2015/198. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2015. április 29-én kihirdetett 8.B.XI.493/2014/64. számú ítéletével a terheltet lőfegyverrel visszaélés büntette [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont] és garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] miatt - halmazati büntetésül - 5 év börtön fokozatú szabadságvesztésre ítélte és 6 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és a bűnjelekről.
- [2] Kétirányú fellebbezéseket elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2017.

március 10-én meghozott 28.Bf.XI.10.982/2015/198. számú ítéletével az elsőfokú ügydöntő határozatot megváltoztatta, a terhelt terhére rótt köznyugalom elleni bűncselekményt a Btk. 339. § (2) bekezdés b) pontja szerint is minősítette és a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát 4 év 6 hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetését 5 évre enyhítette. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg, továbbá a bűnjelekre vonatkozó rendelkezések megváltoztatása mellett 1.200.000 forint bünyügyi költség megfizetésére kötelezte a terheltet. Ezt meghaladóan - a személyi adatok pontosításával - helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

- [3] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt 2020. június 30-i keltezéssel, míg a terhelt védője 2020. szeptember 4-i keltezéssel terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.
- [4] A terhelt rendkívül részletes felülvizsgálati indítványában eljárási okból sérelmezte, hogy az ítélet rendelkező része és indokolása egymással teljesen ellentétes, valamint, hogy elfogultsága miatt másodfokon kizárt bíró járt el [Be. 648. § b) pont, 649. § (2) bekezdés d) pont, 608. § (1) bekezdés b) és f) pont], továbbá a tisztességes eljárás sérelmére hivatkozott elsődlegesen a nyomozás során a lefoglalás és a helyszíni szemle szabályainak megsértését, illetve a tárgyalási szakban a jegyzőkönyv kijavításának elmaradását és a szakértők figyelmeztetését kifogásolva.
- [5] Anyagi jogi okból a lőfegyverrel visszaélés tekintetében a bűnössége megállapítását támadta [Be. 648. § a) pont, 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont] elsődlegesen arra hivatkozással, hogy a vádban szereplő eszöközről nem bizonyosodott be, hogy lőfegyver, így kétséget kizáróan nem bizonyított tényt értékeltek a terhére, másfelől a birtoklás tényét is vitatta. A terhére rótt köznyugalom elleni bűncselekmény vonatkozásában álláspontja szerint nincs kellő alapja a köznyugalom súlyos megzavarásaként értékelt minősítő körülmény megállapításának, amely a büntetési tételkeret indokolatlan felemelését eredményezte [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].
- [6] Mindezek alapján a terhelt nyilvános ülés tartásával elsődlegesen a lőfegyverrel visszaélés büntettének vádja alóli felmentését és a garázdaság büntette köznyugalom súlyos megzavarásakénti minősítésének mellőzését, másodlagosan pedig az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [7] A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratára 2020. november 30-án tett észrevételében - korábbi érvelését fenntartva - további tárgyalási jegyzőkönyv kapcsán hivatkozott eljárási szabálysértésre és annak vizsgálatát kérte, hogy a határozathirdetésre kitűzött másodfokú tárgyaláson való jelenlétről lemondása megfelelt-e a törvény rendelkezéseinek.
- [8] A védő felülvizsgálati indítványának lényege szerint a terhelt bűnösségének a közbiztonság elleni bűncselekményben való kimondása egyaránt sérti a régi és az új Be. azon rendelkezését, miszerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény a terhelt terhére nem értékelhető. Rámutatott, hogy a Fővárosi Törvényszék ítélete feltételezésen alapul, mivel az igazságügyi szakértők szerint a felvételekből nem állapítható meg a fegyver jogi minősítése és ketten közülük elvi lehetőségként úgy nyilatkoztak, hogy az elkövetés eszköze nem feltétlenül lőfegyver volt, akár büntetőjogi szempontból lőfegyvernek nem minősülő elöltöltő fegyver is lehetett.
- [9] A védő álláspontja szerint az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, mivel az ítélet indokolása azt rögzíti, hogy kétséget kizáróan nem bizonyított, hogy az eszköz lőfegyver volt, ugyanakkor - anélkül, hogy a lőfegyver gyártmányát és fajtáját meghatározná - a bíróság tényként rója fel a terheltnek a lőfegyverrel elkövetést, így törvénysértően állapította meg a terhelt bűnösségét. A lőfegyver tartós birtoklásának hiánya tekintetében a terhelt felülvizsgálati indítványához csatlakozott, azzal, hogy az igazolt pár perc birtoklás mellett, mivel a fegyver tartós birtoklás szándékával való megszerzése sem igazolt, a terhelt bűnösségét nem lehetett volna megállapítani.
- [10] Kifogásolta, hogy az eljárás során nem tisztázták a szakértők esetleges elfogultságát. Azon véleményének adott hangot, hogy az első- és másodfokú bíróságot is az vezette, hogy a terheltet mindenáron elítélje. Maga is kifogásolta a 2015. április 28. napi tárgyalási jegyzőkönyv tartalmát és a kijavítási kérelem elutasítását.
- [11] A védő a garázdaság tekintetében törvénysértőnek tartotta a cselekmény minősített esetének megállapítását. Álláspontja szerint kizárólag a lőfegyverrel való elkövetés minősülhet fegyveresen

történt elkövetésnek, amely a fentiek szerint nem valósult meg. Kifogásolta továbbá, hogy a köznyugalom súlyos megzavarására nézve bizonyítást nem folytattak le és kétségbe vonta, hogy a helyszínen nagyobb embercsoportot érintően súlyos riadalom keletkezett volna. Nézete szerint a cselekmény médiában megjelenése, illetve a terhelt és a fegyver eltűnése sem alapozhatja meg a minősítő körülmény megállapítását.

- [12] Ezekre figyelemmel a védő - a terhelttel egyezően - nyilvános ülés tartását és elsődlegesen a lőfegyverrel visszaélés büntettének vádja alóli felmentését és a garázdaság büntette köznyugalom súlyos megzavarása szerinti minősítésének mellőzését, másodlagosan pedig az első- és másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [13] A Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra 2020. november 27-én tett észrevételében az indítványában már előadottakat ismételte meg. Kifejtette, hogy nem igazolt a tárgyi fegyver lőfegyver volta, a tartás birtoklás ténye; és újólág vitatta a garázdaság minősített esetének megállapítását.
- [14] A Legfőbb Ügyészség BF.963/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta.
- [15] Álláspontja szerint a Be. 650. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás az irányadó, ebből következően nem támadható a tényállás megalapozottsága, és nem kifogásolható a tényállás megállapítását eredményező bizonyítékértékelő tevékenység mikéntje sem. A tényálláshoz kötöttségből következően a bűnösség is csak az ítéleti tényekkel mindenben összhangban álló tényállítások alapján vitatható. A tényállástól eltérő ténybeli alapokon álló jogi érvek a felülvizsgálat során nem vehetők figyelembe. A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.
- [16] A következő jogalkalmazói gyakorlat szerint az irányadó tényálláshoz tartoznak mindazok a történeti tények, amelyek a felülvizsgált ítéletben megállapításra kerültek, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán esetleg nem a történeti tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében (BH 2016.163.III., BH 2006.392.). Különbséget kell tenni ugyanakkor az ügydöntő határozat ténymegállapításai és az indokolásnak a bizonyítékokat ismertető részei között, mely utóbbi keretében megjelölt adatok nem képezik a tényállás részét, azok csak a bizonyítékértékelés alapjául szolgálnak. Ugyancsak nem része a tényállásnak a bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége sem, hanem kizárólag az az alapján megállapított tények.
- [17] Törvényben kizártak ezért a terheltnek a köznyugalom súlyos megzavarása körében a másodfokú bíróság által tett megállapításokat (másodfokú ítélet 40. oldal második bekezdéstől 41. oldal harmadik bekezdéséig) vitató, gyakorlatilag a bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységre vonatkozó kifogásai. Nem vehetők figyelembe a felülvizsgálati indítvány azon részei sem, amelyekben a terhelt és a védő a tényállás kétértelműségére, így az elkövetés eszközeként lőfegyvernek nem minősülő előltöltő fegyver használatára hivatkozik, mert ez az irányadó tényállással ellentétes, így azokkal a terhelt és a védő lényegében a megalapozottságot, és ezáltal áttételesen a megállapított tényállást támadja, amire a felülvizsgálati eljárás keretében nincs törvényes lehetőség.
- [18] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, kizárólag a Be. 649. §-ában meghatározott okokból van helye, mely törvényi felsorolás tételes és nem bővíthető. A felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértéseket a Be. 649. § (2) bekezdése sorolja fel, nem tartoznak ezek közé a tárgyalás jegyzőkönyvezésének, a szakértők meghallgatásának, a bűnjelkezelésnek, a terhelt kezéről történt anyagminta vételének és a helyszíni szemle jegyzőkönyvezésének a terhelt által hivatkozott vélt szabálytalanságai.
- [19] A Be. 7. § (4) bekezdése szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Mivel azonban a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének pedig nincs helye, és az in dubio pro reo elv megsértése eljárásjogi okból való felülvizsgálatot sem alapoz meg, ezért az ennek sérelmére való hivatkozásra nincs törvényes lehetőség.

- [20] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdésének f) pontja szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. A bíróság ítéletének indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, így az ítélet nem értelmezhető, ha az ítélet egészen más bűncselekmény indokolását tartalmazza, mint a rendelkező rész. Emiatt szükségképpen az ítéletet hatályon kívül kell helyezni és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani. A bűnösség megállapítását és a cselekmény minősítését nem érintő eltérés a hatályon kívül helyezésnek általában nem lehet alapja (Büntetőeljárás jog I-II. - új Be. - Kommentár a gyakorlat számára).
- [21] Jelen ügyben megállapítható, hogy a bíróságok a fegyverszakértői vélemények és a szakértők meghallgatása során tett nyilatkozatok együttes értelmezése körében rögzítették indokolásaikban annak elvi lehetőségét, hogy löfegyvernek nem minősülő előltöltő fegyverből is kilőhető lett volna a mennyezetben talált lövedék, de végül azt a tényt állapították meg, hogy a terhelt által használt fegyver löfegyver volt. Erre figyelemmel az ítéletek indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben összhangban áll, a terhelt és a védő által jelzett ellentét csak látszólagos, mivel a bizonyíték-értékelésből kiragadott és később a bíróságok által elvetett megállapítást mértek össze a rendelkező részben foglaltakkal.
- [22] A felülvizsgálati indítványoknak a kizárt bíró eljárására hivatkozás a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott abszolút eljárási szabálysértés, ekként a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati ok. A Be. 14. § (1) bekezdés e) pontja értelmében bíróként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható, míg a (2) bekezdés alapján a kizárási ok kizárólag az ügyben eljáró bíróval szemben jelenthető be. Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata szerint a felülvizsgálati eljárást megalapozhatja elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány. A határozat indokolása szerint azonban ez a lehetőség akkor áll fenn, ha a kérelmező első ízben olyan konkrét körülményt kíván érvényesíteni, amelyről bizonyítja, hogy arról a jogerős ítélet meghozatalát követően szerzett tudomást [46. pont]. Erre figyelemmel a korábban elutasított kizárási kérelem ismételt előterjesztésére nincs lehetőség.
- [23] A bíró elfogultságára alapozott kizárás iránti bejelentést alapos és konkrét okokkal kell alátámasztani. Az elfogultság általánosság szintjén történő megfogalmazása, amely még közvetett összefüggésben sincs a bíró személyével, nem alkalmas kizárási ok megállapítására (BH 2010.323.). A felülvizsgálati indítványok nem jelöltek meg olyan körülményt, amely az eljáró tanács tagjainak elfogultságát valószínűsítene, önmagában pedig az a körülmény, hogy a köznyugalom súlyos megzavarását a másodfokú bíróság megállapította, az elfogultságuk megállapítását sem alapozza meg. A védőnek azon állítása, miszerint az eljáró bíróságokat az a szempont vezette, hogy a terheltet mindenáron elítéljék, ugyancsak olyan általános megfogalmazás, amely a kizárási ok fennálltát nem valószínűsíti.
- [24] Téves a védő azon álláspontja, mely szerint a löfegyver gyártmányának vagy fajtájának meghatározása hiányában a löfegyverrel visszaélés büntette nem állapítható meg. A Btk. 325. § (1) bekezdés a) pontja a löfegyver engedély nélküli megszerzését vagy tartását rendeli büntetni. A fegyver típusának a tényállásszerűség szempontjából nincs jelentősége, hanem kizárólag annak, hogy löfegyverről legyen szó, melyet az irányadó tényállás ismeretlen típusú löfegyverként rögzít is.
- [25] A löfegyverrel visszaélés büntette tekintetében a megszerzés nem az alkalmi (pillanatnyi) megragadást jelenti, hanem csak azt a magatartást, amely tartós birtoklásra, a fegyver tartására, megtartására irányul, míg a tartás a birtoklás, viselés és tárolás, beleértve az elrejtést.
- [26] A terhelt felülvizsgálati indítványában hivatkozott elvi bírósági határozat és eseti döntések ténybeli alapjaikban alapvetően különböznek az irányadó tényállástól, mivel azok tényállásai tartalmazzák a terheltnek a löfegyver magukhoz vételére és a tőlük való elkerülésre vonatkozó adatokat is. Ezzel szemben a jelen ügyben megállapított tényállás szerint a terhelt az általa engedély nélkül megszerzett és birtokolt, ismeretlen típusú löfegyverrel lőtt az étterem előtt a levegőbe, majd oda bemenve, a vendégtérben kétszer a mennyezetbe. Ezt követően a terhelt teste mellé leeresztett jobb kezében tartva

fegyverét hagyta el az éttermet, majd gyalogosan ismeretlen helyre távozott.

- [27] A tényállásban a bíróság megállapította tehát, hogy a terhelt a löfegyvert már az elkövetést megelőzően megszerezte és birtokolta, valamint azt is, hogy annak birtoklásával a lövéseket követően sem hagyott fel. Ezekre figyelemmel a terheltnek és a védőnek a fegyver első lövést közvetlenül megelőző megszerzésére, majd az „önpártolás” kereteit túl nem lépő átmeneti magánál tartásra, ezáltal pár perces birtoklásra vonatkozó hivatkozásai az irányadó tényállástól szintén eltérő ténybeli alapokon állnak, ekként figyelembe sem vehetőek. Megállapítható, hogy a terhelt a löfegyvert nemcsak a lövések leadásának időtartamára vette magához, a tényállás pedig még csak utalást sem tartalmaz olyan személyre, akinek a birtoklása a fegyver rövid időre történő átengedése ellenére folyamatosnak lett volna tekinthető, valamint a közbiztonságnál mint védett jogi tárgynál fontosabb jogtárgy sérelme sem merült fel. Mindezekre figyelemmel a löfegyverrel visszaélés büntetnének anyagi jogszabálysértéssel történt megállapítására hivatkozás alaptalan.
- [28] A Btk. 339. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján a törvény súlyosabban rendeli büntetni, ha a garázdaságot a köznyugalmat súlyosan megzavarva vagy fegyveresen követik el. A 459. § (1) bekezdés 5. pontja szerint e törvény alkalmazásában fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki löfegyvert, robbanóanyagot, robbantószer, robbanóanyag vagy robbantószer felhasználására szolgáló készüléket tart magánál, vagy a bűncselekményt ezek utánzatával fenyegetve követi el. Ahogyan az már fentebb is kifejtésre került, a tényállás tartalmazza, hogy a terhelt ismeretlen típusú löfegyverével a levegőbe és a mennyezetbe lőtt, ekként a védőnek a fegyveres elkövetés minősítő körülményének törvénysértő megállapítására hivatkozása alaptalan, a löfegyver hiányára vonatkozó érvelése tekintetében pedig a tényállás támadására figyelemmel törvényben kizárt.
- [29] A köznyugalom súlyos megzavarása azt jelenti, hogy a garázdaság bűncselekményében megtestesülő veszélyhelyzet tényleges eredménnyé alakul át, azaz a megbotránkozás vagy riadalom valóságosan bekövetkezik, és olyan méreteket ölt, hogy már a köznyugalomban súlyos zavarok keletkeznek. A súlyos zavar általában akkor állapítható meg, ha a magatartás nagyobb embercsoport (pl. egy község, város vagy városrész) lakóinak viselkedését károsan befolyásolja, illetőleg huzamosabb ideig tartó pánikot vagy rémületet kelt. Minthogy a minősítő körülmény eredmény, a felelősség ezért csak akkor állapítható meg, ha az elkövetőt e súlyosabb eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.
- [30] A másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette azzal a ténymegállapítással, hogy a terhelt cselekménye a köznyugalmat súlyosan megzavarta és ezt részletesen megindokolta (másodfokú ítélet 40. oldal második bekezdéstől a 41. oldal negyedik bekezdésig). Kiemelte azonban, hogy a tényálláshoz tartozik az ítéletszerkesztési hiba folytán a jogi indokolásban elhelyezett azon ténymegállapítás - és az ahhoz kapcsolt levezetés - is, mely szerint a nyilvános helyen löfegyverből leadott lövések a köznyugalmat súlyosan megzavarták, az állampolgárok biztonságérzetét jelentősen csökkentették (másodfokú ítélet 41. oldal harmadik bekezdése). Köztudomású, hogy a ... körtér és környéke közlekedési csomópontként vendéglátóhelyekben gazdag, nagy forgalmú része, ahol nyáron késő esti időpontban is jelentős számú személy fordul meg. A riadalom kétségtelenül bekövetkezett, az irányadó tényállás azt is tartalmazza, hogy a körülbelül 35 fő vendég a lövések hatására kimenekült az étteremből. Ezen riadalom bekövetkezésének a minősítő körülmény tekintetében történő értékelése a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal ellentétben nem tilalmazott, mivel ez maga a törvényi tényállásban megkívánt eredménynek a megnyilvánulása. Éppen az eredmény-bűncselekmény jellegre figyelemmel nincs jelentősége a terhelt által a fokozott rendőri jelenlét, az elkövetés módja, a katasztrófavédelem közreműködése és a fokozott sajtóérdeklődés tekintetében előadottnak, mivel a következmények lehetséges bekövetkezésével a terheltnek a korábbi elítélését eredményező ügy jelentős médiaérdeklődésére, a löfegyverhasználat helyszínére és az elkövetés jellegére tekintettel számolnia kellett. A súlyos riadalom vonatkozásában a bizonyítás felvétele elmaradásának védői sérelmezése a tényállás megalapozottságát támadja, így törvényben kizárt.
- [31] Megjegyezte továbbá, hogy a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára figyelemmel a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt csak abban az esetben van felülvizsgálatnak helye, ha az törvénysértő büntetés kiszabását eredményezte. Jelen ügyben azonban a másodfokú bíróság jogerős határozatában a garázdaságot - az elsőfokú bíróság által felrótt, a Btk. 339. § (2) bekezdés c) pontja

szerinti fegyveres elkövetésen túl - a (2) bekezdés b) pontja szerinti köznyugalmat súlyosan megzavarva elkövettként is minősítette, ezért az egyik minősített eset esetleges kiesése sem eredményez változást az irányadó két évtől tizenegy évig terjedő büntetési tételkeretben, melyre figyelemmel a kiszabott négy év hat hónap szabadságvesztés törvényes.

- [32] Az eljáró bíróságok nem vétettek a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott más eljárási szabálysértést sem.
- [33] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.XI.493/2014/64. számú és a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.XI.10.982/2015/198. számú ítéletét a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában tartsa fenn.
- [34] **III.** A terhelt és a védő felülvizsgálati indítványa nem alapos.
- [35] Az ügyben a terhelt és a védő is nyilvános ülés tartását indítványozta.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati indítványt - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - tanácsülésen bírálja el [Be. 660. § (1) bekezdés]. A Kúria a felülvizsgálati indítványról nyilvános ülésen határoz, ha a) a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza, vagy b) ezt a tanács elnöke egyéb okból szükségesnek tartja [Be. 660. § (2) bekezdés].
- [37] Ha a felülvizsgálati indítvány a terhelt javára irányul, a Kúria tanácsának elnöke az egyetlen kötelező rendelkezésen túl saját belátása alapján döntött arról, hogy a főszabályt vagy a megengedő szabályt követi-e, s ebben semmilyen indítvány nem köti. A Kúria nem látott észszerű okot arra, hogy a főszabálytól eltérjen, ezért tanácsülésen bírálta el a felülvizsgálati indítványokat.
- [38] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, miszerint felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen van helye, és kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe; a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [39] A felülvizsgálatot lehetővé tevő eljárási szabálysértéseket a törvény kimerítően sorolja fel [Be. 649. § (2) bekezdés a)-d) pont].
- [40] A törvényi feltételeknek megfelelő [a Be. 649. § (1) bekezdésében felsorolt] törvényes ok a felülvizsgálatra, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont], valamint, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpont].
- [41] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vitatható. A jogkövetkeztetések - így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [42] Az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által tett kiegészítéssel és helyesbítéssel irányadónak elfogadott tényállás szerint a terhelt 2013. augusztus 15-én éjjel a ... körtér 3 számú házban működő, a ... gyorsétterem lánchoz tartozó étteremhez ment, ahol a bejárat közelében egy elektromos szekrény mögé helyezte a hátizsákját benne nevére szóló okiratokkal és három darab ... kaliberjegyű, magyar gyártmányú kézilőfegyverhez tartozó pisztolytölténnyel, majd rögtön ezután az étterem bejáratához lépett és az általa engedély nélkül megszerzett és birtokolt, ismeretlen típusú lőfegyverrel, amelyben működtetésre alkalmas 38-as kaliberű, rézköpenyes ólommagos lövedék volt, 22 óra 40 perc 23 másodperckor a levegőbe lőtt. Ezt többen közvetlenül észlelték. Nyomban ezután, 22 óra 40 perc 27 másodperckor belépett az étterembe, ahol mobiltelefonját a földre dobta, majd 22 óra 40 perc 32 másodperckor és 22 óra 40 perc 35 másodperckor kétszer a mennyezetbe lőtt. Az étteremben nyolcan dolgoztak, akik egy része a lövések hatására elhagyta a vendégteret. A vendéglátóhelyen lévő körülbelül 35 fő vendég látva a

terhelt magatartását és hallva az azzal járó rendkívül erős hanghatásokat, kimenekült az étteremből. A terhelt a teste mellé leeresztett jobb kezében tartott fegyverrel 22 óra 41 perckor hagyta el az éttermet, ahonnan gyalogosan ismeretlen helyre távozott. Budapest egyik legforgalmasabb közlekedési csomópontjában, ahol nyáron éjszaka is jelentős a gyalogos- és közlekedési forgalom, az éjjel is nyitva tartó, nagy forgalmú üzletben és annak teraszán egyaránt társaságok foglaltak helyet, de a leadott lövéseket az étteremben dolgozókon és vendégeken kívül járókelők is észlelték. A terhelt cselekményével közvetlenül érintettek száma meghaladta az 50 főt és a hatás őket menekülésre készítette, bennük pánikot és félelmet váltott ki. A nyilvános helyen löfegyverből leadott lövések a köznyugalmat súlyosan megzavarták.

- [43] A terhelt és védője a felülvizsgálati indítványukban valójában az irányadó tényállás megalapozottságát támadták, amikor a bizonyítékok mérlegelésének helyességét vitatták. Ehhez képest e tények tagadása, s e tagadással összefüggésben az eljárás során felmerült bizonyítékok eltérő értékelése a jogerős ítélet érdemi felülvizsgálatát nem eredményezheti. Következésképpen az indítványok alapján - amelyek a bizonyítékok bírói mérlegelését támadták és a jogerős ítéleti tényállásban rögzítettekkel szemben eltérő tényállásra alapítva a terhelt büntetőjogi felelősségének megállapítását vitatták - a felülvizsgálat törvényben kizárt.
- [44] A Kúria mindenben osztotta a Legfőbb Ügyészség részletesen kifejtett jogi álláspontját.
- [45] A tényállás rögzíti a terhelt terhére megállapított valamennyi bűncselekmény tényállásszerű elkövetői magatartását. Mindezek alapján az eljáró bíróságok egyaránt törvényesen minősítették a terhelt köznyugalom és közbiztonság elleni cselekményeit.
- [46] A terhelttel szemben kiszabott, a helyes minősítéshez kapcsolódó törvényi büntetési tétel középértékét el nem érő szabadságvesztés büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés mértéke sem ütközik a Btk. rendelkezéseibe. Az indítványok ekként alaptalanul sérelmezik a büntetéskiszabást is.
- [47] Eljárási okként az indítványok kifogásolták, hogy másodfokon elfogultság miatt kizárt bíró járt el, valamint, hogy az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljesen ellentétes.
- [48] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja értelmében felülvizsgálat alapjául szolgáló feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt. Ennek indokául az indítvány arra hivatkozott, hogy a tanács tagjai budapesti vagy a városhoz kötődő emberként a saját személyes biztonságuk megingását rótták fel a terheltnek, valamint, hogy a bíróságot az a szempont vezette, hogy a terheltet mindenáron elítélje.
- [49] Az Alkotmánybíróság 25/2013. (X. 4.) AB határozata szerint alkotmányos követelmény, hogy a felülvizsgálati eljárást - a bíró kizárása vonatkozóan az ügynevezett abszolút kizárási okokon felül - az elfogultsági okra alapított felülvizsgálati indítvány is megalapozhatja. A bírói gyakorlat tartalmi jellegű korlátozásként fogalmazza meg, hogy az elfogultságra alapított kizárási indítvány csak konkrét és alapos, az ügyre vonatkozó ok megjelölésével vezethet eredményre. A határozat [46] bekezdése szerint „Az elfogultsági kifogások előterjesztésére a büntetőeljárási törvény végső határidőt nem határoz meg. A visszaélésszerű joggyakorlás megakadályozását szolgálja azonban a - korábbi - Be. 23. § (3) bekezdése, amely szerint a tárgyalás megkezdését követően ilyen kifogást már csak abban az esetben lehet előterjesztani, ha az előterjesztő egyúttal bizonyítja, hogy a kifogást megalapozó körülményről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást és a bejelentéssel nem késlekedett.”.
- [50] A terhelt és védője a másodfokon eljáró törvényszék, valamint az ügyben eljáró 28.Bf. tanács tagjai ellen kizárásuk érdekében, elfogultságukra hivatkozással már a másodfokú eljárás alatt, 2016 januárjában előterjesztett beadványaikban hivatkoztak.
- [51] A Fővárosi Ítéltábla 2016. március 9. napján kelt 3.Bkk.10.174/2016/4. számú végzésével megtagadta a Fővárosi Törvényszék kizárását. Ezt követően a Fővárosi Törvényszék másik tanácsa 2016. március 23-án meghozott 25.Bkk.6711/2016/2. számú végzésével ugyancsak a törvényszék 28.Bf. tanácsa kizárásának megtagadásáról határozott.

- [52] Az alapeljárás során már elbírált, azonos bíró ellen, ismételt előterjesztett bírói elfogultságra hivatkozás - az Alkotmánybíróság határozata értelmében - felülvizsgálati eljárást nem alapoz meg.
- [53] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja értelmében, a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerint feltétlen hatályon kívül helyezési ok, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes. A bíróság ítéletének indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, így az ítélet nem értelmezhető, ha az ítélet egészen más bűncselekmény indokolását tartalmazza, mint a rendelkező rész. Emiatt szükségképpen hatályon kívül kell helyezni az ítéletet és az elsőfokú bíróságot új eljárásra kell utasítani. A követett bírói gyakorlat szerint a bűnösség megállapítását és a cselekmény minősítését nem érintő eltérés nem lehet hatályon kívül helyezés alapja.
- [54] A jelen ügyben az állapítható meg, hogy a bíróságok a fegyverszakértői vélemények és a szakértői nyilatkozatok értelmezésével tényként azt állapították meg, hogy a terhelt által használt fegyver lőfegyver volt. Ennek megfelelően a bűnösség megállapítását megalapozó történeti tényállás és az abból a bűnösségre levont következtetés, valamint a cselekmény minősítése is teljes összhangban áll a határozat indokolásával.
- [55] A felülvizsgálat alapjául szolgáló - a Be. 649. § (2) bekezdés a)-e) pontjaiban felsorolt - eljárási okok között nem szerepel a nyomozás (bűnjelkezelés, a terhelt kezéről anyagminta vételezés, valamint a helyszíni szemle) során elkövetett eljárási szabálysértés.
- [56] A tárgyalási szakban keletkezett eljárási okként felhozott jegyzőkönyvekkel, illetve kijavításuk elmaradásával kapcsolatos kifogások, valamint a szakértők kizárási okainak tisztázása és a hamis szakvélemény adásának törvényes következményeire történő kioktatásuk nélküli meghallgatásuk ugyancsak nem alapoznak meg felülvizsgálatot.
- [57] A másodfokú ügydöntő határozatnak a határozathirdetésre elnapolt tárgyaláson a terhelt távollétében való kihirdetése nem eljárási szabálysértéssel történt, mivel a Be. 550. § (2) bekezdése értelmében a határozat ilyen esetben a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt távollétében is kihirdethető. Egyébként a terhelt előzetesen maga jelezte, hogy a határozathirdetésre kitűzött tárgyaláson nem kíván részt venni (194. sorszámú utóirat).
- [58] Ekként a Kúria - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles - a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.
- [59] **IV.** A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [60] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. január 12.

Dr. Székely Ákos s.k. a tanács elnöke, Dr. Sebe Mária s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné

bíróági tisztviselő